

Denumirea legală

Asociația Obștească "Fiecare Contribuie pentru Schimbare" este succesoare de drept a AO „Femeia și Copilul – Protecție și Sprijin” din 16.09.2021

Denumirea prescurtată

FCPS

IDNO

1012620006495

Înregistrată cu nr. 1334 la
Ministerul Justiției al
Republicii Moldova

Reprezentant legal

Victoria Secu, director executiv

Membrii Consiliului de Administrare

- Angela Boșcanean, președintă a asociației;
- Tatiana Neculai, asistent social;
- Larisa Moscalenco, asistent social.

Date de contact reprezentant legal

Telefon fix

024821809

Telefon mobil

068474000

Email

office@fcps.md

RAPORT DE ACTIVITATE 2022

CONTEXT

Asociația Obștească ”Fiecare Contribuie pentru Schimbare” (succesoare de drept a AO „Femeia și Copilul – Protecție și Sprijin”, acronim FCPS) este o organizație neguvernamentală, înființată în martie 2000.

VIZIUNEA:	Un mediu comunitar incluziv în care fiecare persoană devine membru de valoare.
MISIUNEA:	FCPS acționează pentru îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu dizabilități și dezvoltarea comunităților în spiritul incluziunii.
VALORILE:	Responsabilitate, Solidaritate, Proactivitate, Calitatea serviciilor, Interesul superior al copilului, Dezvoltare durabilă, Echitate și transparență

Beneficiarii FCPS sunt: a) copii și tineri cu dizabilități, familiile lor; b) femeii din grupuri vulnerabile și cu dizabilități; c) profesioniști din domeniul de protecție socială, sănătate, educație; d) grupuri de inițiativă și OSC-uri; e) APL-uri; f) persoane temporar strămutate din Ucraina/refugiați.

Experiența FCPS în cei 22 ani de activitate include intervenții pe diverse segmente pentru asigurarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități, dar și dezvoltarea comunităților. Printre domeniile relevante sunt: dezvoltarea serviciilor sociale, socio-medicale și de suport educațional; susținerea femeilor din grupuri vulnerabile și cu dizabilități în revendicarea drepturilor de bază, incluziune socială; aplicarea programelor de instruire pentru cadre didactice și părinți; campanii de mobilizare comunitară în susținerea unor cauze sociale; practici de împuternicire a tinerilor cu dizabilități pentru revendicarea drepturilor și incluziunea în câmpul muncii; dezvoltarea OSC locale din regiune și țară; monitorizarea implementării politicilor publice în domeniul dizabilității la nivel local; elaborarea strategiilor de accesibilizare a spațiilor publice pentru comunitățile din regiune; organizarea și derularea campaniilor de advocacy; lucrul cu voluntarii; promovarea mecanismului de desemnare procentuală; dezvoltarea mecanismului comunitar de colectare selectivă a deșeurilor etc.

Cu declanșarea războiului din Ucraina, FCPS se implică activ în susținerea persoanelor refugiate prin acordarea suportului necesar (alimentar, nealimentar, produse de primă necesitate, medicamente, asistență psihologică, asistență juridică, servicii sociale etc.) pentru asigurarea incluziunii sociale în comunități și răspuns eficient și coordonat la criza umanitară.

FCPS este afiliată rețelelor naționale, fiind membră în Alianța ONG-urilor active în domeniul Protecției Familiei și Copilului (APSCF), Alianța pentru Persoanele cu Dizabilități (AOPD), Federația pentru Drepturi și Resurse a Persoanelor cu Tulburări din Spectrul Autism din Republica Moldova (FEDRA), Forumul Societății Civile a Parteneriatului Estic și în decembrie 2022 a aderat la Coaliția Națională ”Viața Fără Violență”.

FCPS se prezintă ca un exponent al societății civile, fiind membri în patru grupuri de lucru la nivel raional: (1) Comisia privind copilul aflat în dificultate, (2) Comisia privind protecția drepturilor copilului, (3) Comisia pentru ajutoare umanitare, (4) Comisia privind suportul monetar.

Din momentul fondării, FCPS a implementat cca 75 de proiecte, cu investiția totală de peste 50 mln. lei. Au fost create cca 120 locuri de muncă în cadrul diverselor servicii create și transmise spre finanțare autorităților. FCPS are statut de utilitate publică. Din anul 2020, Consiliul raional Criuleni prin intermediul Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei procură Serviciul social "Echipă Mobilă", bugetul alocat în 2022 fiind de 400 mii lei.

Echipa FCPS numără 19 membri, dintre care 17 sunt femei.

În scopul realizării misiunii asumate și Strategiei de dezvoltare pentru anii 2021-2024, am activat în 5 direcții strategice, din perspectiva Teoriei schimbării¹ și cadrului de rezultate aprobat pentru perioada de referință:

Direcție strategică 1	Educație incluzivă pentru copii cu CES și cu dizabilități
Direcție strategică 2	Abilitare economică a tinerilor cu dizabilități
Direcție strategică 3	Servicii sociale de suport pentru persoane cu dizabilități
Direcție strategică 4	Orientare vocațională
Direcție strategică 5	Dezvoltare organizațională
Direcție strategică 6	Asistență pentru refugiați, inclusă din aprilie 2022

¹ Teoria schimbării, ca element al abordării bazate pe rezultate, ilustrează modul cum FCPS va reuși să asigure incluziunea persoanelor cu dizabilități. Teoria schimbării este, în esență, o ilustrare cuprinzătoare a intervenției logice, a acțiunilor ce urmează a fi întreprinse de organizație și modul în care acestea duc spre rezultatele dorite. Teoria schimbării definește rezultatele pe termen lung dorite și ilustrează toate condițiile necesare a fi asigurate pentru a le atinge: acțiunile necesare a fi întreprinse, rezultatele pe termen scurt și mediu, acestea fiind legate în mod causal între ele. Cadrul de rezultate (monitorizare și evaluare) indică modul cum organizația va măsura nivelul de implementare a teoriei schimbării și va evalua rezultatele atinse.

Rezultate	Activități realizate	Descrierea dinamicii (Progres, Progres limitat, Lipsă de progres)	Provocări și lecții învățate
Direcție strategică: Educația incluzivă			
Programul de instruire devine sustenabil din perspectivă financiară	1.1. Acreditarea cursului de formare continuă pentru educatori în domeniul educației incluzive (parcursul tuturor etapelor)	<p>Lipsă de progres</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programul de instruire în domeniul educației incluzive pentru cadre didactice din grădinițe a fost elaborat în 2021 și a fost inițiată procedura de perfectare a dosarului de către ANACEC (Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare). • Contextul pandemic, care a pus accent pe utilizarea rațională a resurselor financiare la nivel de grădinițe și APL, anume pentru crearea condițiilor optime, sigure în cadrul grădinițelor în vederea realizării procesului educațional, a minimalizat oportunitățile de valorificare a resurselor financiare din bugetul public destinate pentru dezvoltarea profesională, (2% din componenta salarială - Codul Muncii- Art. 213). • În contextul crizei umanitare din februarie 2022 și necesității stringente de ajustare a priorităților strategice de intervenție, a fost suspendat temporar programul „Educație incluzivă” și nu s-a avansat pe acreditarea acestuia. Prin decizia Consiliului de Administrare FCPS a fost aprobată crearea unui nou program de activitate 	<p>Provocări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea procedurii de acreditare cu toate formalitățile și condițiile de eligibilitate precum și elaborarea raportului de autoevaluare a programului instruire a solicitat resurse suplimentare de timp, umane și financiare. • În contextul tuturor turbulențelor din ultimii ani, la nivel național, educația incluzivă timpurie nu a fost prioritară și mecanismul de finanțare a acestui domeniu, inclusiv pentru serviciile de formare continuă așa și nu a fost clarificat. <p>Lecții învățate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planificarea rațională a acțiunilor prioritare și resurselor (financiare și umane) pentru prestarea

		„Asistență pentru refugiați”, pe perioada crizei umanitare (proces-verbal nr. 3/122 din 01.04.2022).	serviciilor de formare continuă trebuie să ia în considerare analiza contextului național, precum și riscurilor, cererii pe piață a serviciilor de formare continuă în domeniul educației incluzive în grădiniță.
Mai mulți practicieni ai educației incluzive aplică adecvat principiile de educație incluzivă	1.2. Promovarea cursului de formare continuă pentru educatori în domeniul educației incluzive	<p>Progres limitat</p> <ul style="list-style-type: none"> • A fost elaborată Strategia de advocacy care să faciliteze promovarea cursului de instruire și accesarea resurselor financiare din bugetul public. • În contextul revizuirii priorităților și suspendării programului „Educație incluzivă”, acesta nu a fost promovat. 	<p>Provocări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Insuficiența resurselor umane și financiare în scopul promovării programului de instruire la nivel de FCPS. • Cererea mică pentru servicii de formare continuă din partea instituțiilor de învățământ. <p>Lecții învățate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea și implementarea unei Strategii de advocacy pentru dezvoltarea și promovarea cursului de instruire și accesarea resurselor financiare din bugetul public, cu includerea acțiunilor pentru APL de nivelul I și II, părinții copiilor cu dizabilități și

			planificarea bugetului estimat pentru implementarea Strategiei.
Propuneri de îmbunătățire a educației incluzive sunt aprobate de autorități	1.3. Elaborarea propunerilor de îmbunătățire a educației incluzive sunt aprobate de autorități	<p>Progres limitat</p> <ul style="list-style-type: none"> • FCPS s-a implicat în consultarea proiectului Programului de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2022-2027 și a Planului de acțiuni pentru Programul de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2022-2027 lansat de Ministerul Educației și Cercetării (MEC). • Au fost transmise recomandări APSCF, care a elaborat mesajul comun din partea Alianței, cu recomandări pentru MEC. Deși consultările publice au demarat în luna iunie 2022, aceste documente încă nu au fost aprobate oficial. 	<p>Provocări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Au existat unele provocări în elaborarea și argumentarea unor recomandări, prin utilizarea limbajului specific cadrului normativ. <p>Lecții învățate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Exercițiul de elaborare, argumentare și formulare a recomandărilor a contribuit la o analiză amplă a cadrului legal și consultarea unor rapoarte cu privire la situația educației incluzive în R. Moldova, identificarea lacunelor și analiza unor practici ca posibile soluții.
Direcție strategică 2: Abilitare economică a tinerilor cu dizabilități			
Mai mulți angajatori respectă principiul incluziunii și egalității de gen în recrutare și angajare	3.1. Consolidarea echipei de profesioniști care vor asista tinerii în procesul de angajare în câmpul muncii	<p>Lipsă de progres</p> <ul style="list-style-type: none"> • În scopul orientării efortului, a fost decis dezvoltarea afacerii sociale și nu a serviciului de angajare asistată. 	<p>Provocări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa personalului calificat în acest domeniu.

	3.2. Suport tinerilor cu dizabilități în procesul de angajare în câmpul muncii și la locul de muncă	<p>Progres</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea nivelului de stabilitate economică prin angajarea/incluziunea în câmpul muncii a 12 persoane cu dizabilități. În perioada anului 2022, au fost susținute de specialistă în angajarea asistată 7 femei și 5 bărbați cu dizabilități, dintre care 11 persoane înregistrează un loc de muncă stabil. • Câteva istorii de succes ale persoanelor cu dizabilități angajate în câmpul muncii pot fi accesate aici. 	
Familia încurajează și contribuie la integrarea tinerilor cu dizabilități pe PM	3.3. Suport familiilor pentru ca acestea să poată contribui la integrarea tinerilor cu dizabilități în câmpul muncii	<p>Progres</p> <ul style="list-style-type: none"> • Familia rămâne a fi un factor important în succesul unei angajări. În 2022 suportul a fost acordat la cel puțin 12 familii, în mod individual, la necesitate, de către asistenta care asigură suport persoanelor cu dizabilități. S-a redus gradul de dependență a familiilor față de suportul FCPS și acest fapt denotă conștientizarea și responsabilitatea asumată pentru susținerea tinerilor cu dizabilități la angajare. 	
FCPS aplică mecanisme de subvenționare din partea statului	3.4. Dezvoltarea modelului de antreprenariat social (Atelier, „Zigzag”) și pilotarea aplicării mecanismelor de	<p>Progres</p> <ul style="list-style-type: none"> • În raport cu 2021 a crescut echipa de profesioniști cu 4 membri, de la 2 angajate la 6 angajate (un designer, două cusătorese în confecții, dintre care o femeie cu dizabilități de auz și o contabilă-casieră), precum și consolidarea competențelor acesteia. 	<p>Provocări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comunicarea interpersonală între angajași cu diferit nivel de instruire, educație și valori. • Dificultatea recrutării unui Administrator al Atelierului și unui marketolog.

	<p>subvenționare din partea statului</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Au fost îmbunătățite procedura de contabilizare a veniturilor (a fost procurat și înregistrat la serviciul fiscal aparat de casă și desemnată persoană responsabilă de evidența vânzărilor). • A fost elaborat logo-ul Atelierului și deschisă pagina pe Facebook, care a crescut vizibilitatea produselor confecționate și numărul de clienți. <p>https://www.facebook.com/profile.php?id=100083365747699</p> <ul style="list-style-type: none"> • A fost diversificată oferta de produse cusute și personalizate, inclusiv cu aplicarea broderiei digitalizate. • Au fost extinse parteneriate cu clienți din rândul entităților juridice, organizațiilor societății civile, pentru care au fost executate comenzi individuale (Coaliția Națională „Viața fără Violență”, Alianța Organizațiilor Active în domeniul Protecției Copilului și Familiei, Caritas Cehia), dar și numărul de persoane fizice, inclusiv din rândul refugiaților. • A crescut venitul obținut în rezultatul serviciilor de reparație și confecționare de 2,7 ori în raport cu veniturile obținute în 2021 și de circa 9 ori în raport cu veniturile obținute în 2020. Venitul înregistrat în 2022 a constituit cca 100000 lei în raport cu 34000 lei obținuți în 2021 și 11300 lei obținuți în 2020. 	<ul style="list-style-type: none"> • Proceduri interne privind procesul tehnologic al producerii sunt în proces de dezvoltare și acest fapt afectează subordonarea, delegarea de sarcini și comunicarea în echipă. • Costificarea serviciilor pentru produsele cusute. <p>Lecții învățate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elementele de identitate vizuală pentru o marcă în devenire, plasate la fiecare articol și în spațiul media sporește nivelul de vizibilitate și numărul de clienți/comenzi. • Un catalog al produselor Atelierului, în format online ar servi o punte de legătură cu potențialii clienți. • Planificarea cheltuielilor suportate de Atelier realizată în prognoză financiară de cel puțin 6 luni, ajută la estimarea costurilor reale pentru servicii și produse din perspectiva rentabilității.
--	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none">• FCPS a accesat din septembrie 2022 subvenții din partea statutului (ANOFM) pentru crearea locului de muncă pentru persoane cu dizabilități și adaptarea acestuia la necesitățile acestora. În data de 26.09.2022 au fost emise două Decizii ale Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă (ANOFM) cu privire la acordarea subvenției pentru crearea locului de muncă la AO ”Fiecare Contribuie pentru Schimbare” (FCPS), precum și Decizia cu privire la adaptarea locului de muncă la necesitățile persoanei cu dizabilități. În conformitate cu deciziile emise, din data de 26.09.2022 a fost semnat contractul individual de muncă pe termen de doi ani cu <u>Valentina Dimicenco</u>, persoană cu dizabilitate de auz, angajată în funcție de cusătoreasă în confecții. Valentina lucrează 6 ore zilnic, salariul fiind calculat pentru 8 ore de muncă. Volumul subvențiilor obținute de la ANOFM pentru adaptarea locului de muncă la necesitățile persoanei cu dizabilități constituie 91159 lei fiind acordată pentru termen de 15 luni și 2 zile de la data angajării persoanei cu dizabilități și pentru subvenționarea locului de muncă este de 27347,70 lei pe un termen de 6 luni. În calitate de modalitate de adaptare a locului de muncă la necesitățile persoanei cu dizabilități a fost acceptat asistență personală (prima practică de acest gen de la modificarea listei de echipamente/servicii necesare pentru adaptarea locului	
--	--	--	--

		de muncă la necesitățile persoanei cu dizabilități), care a fost angajată din cadrul FCPS la fel din 26.09.2022 prin contract individual de muncă.	
Direcția strategică 3: Servicii sociale de suport pentru persoane cu dizabilități			
APL contribuie financiar la dezvoltarea și menținerea serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități/ CES	4.1. Prestarea Serviciului social "Echipă Mobilă"	<p>Progres</p> <ul style="list-style-type: none"> • A continuat pilotarea mecanismului de contractare socială a Serviciului social „Echipă Mobilă”, dezvoltat cu suportul IM Swedish Development Partner în perioada (2008-2020, primul trimestru), și de atunci procurat, anual, prin contract de achiziție publică de către Consiliul raional Criuleni prin Direcția de Asistență Socială și Protecția Familiei. În anul 2022, au fost asistați 23 de copii: 13 băieți (57 %) și 10 fete (43%), iar din aceștia 18 copii au fost cu grad de dizabilitate sever. Au fost acordate peste 1000 de intervenții. • În rezultatul pledoariei pe perioada lunii decembrie 2022, a fost aprobat volumul finanțării de 400.000 lei pentru Serviciul social „Echipă Mobilă” în bugetul local pentru anul 2023 prin Decizia Consiliului raional nr 15.2 din 27.12.2022. • În raport comparativ cu anul 2021, acest indicator a sporit cu 85 mii lei, de la 315 mii lei la 400 mii lei, ceea ce constituie o creștere de cca 27% la sută. 	<p>Provocări</p> <ul style="list-style-type: none"> • În ultimul trimestru al anului 2022 au existat riscuri majore de a fi redus bugetul raional pentru Serviciul social „Echipă Mobilă” cu 200 mii lei de la 400 mii lei (conform scrisorii de informare nr. 01/1-20-41 din 29.11.2022 semnată de șefa Direcției de finanțe al Consiliului raional Criuleni), precum și lanțului de crize legate de refugiați, scumpiri, inflație excesivă, oportunități reduse de recrutare a personalului competent în cadrul echipei serviciului. • Dificultatea recrutării unui psiholog în cadrul echipei. <p>Lecții învățate</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • După efort de doi ani pentru recrutarea unui șef de serviciu și a unui specialist kinetoterapeut, echipa s-a completat în 2022 cu acești profesioniști. • Prestarea serviciilor de calitate se datorează unui înalt nivel de calificare și experiență. În acest sens, formarea inițială a specialiștilor Serviciului social „Echipă Mobilă” în perioada 28.11-02.12 a scos în evidență toate aspectele relevante pentru conformitatea la standarde minime de calitate pentru acest serviciu. • Două istorii de succes despre copiii din asistență vedeți aici. 	<ul style="list-style-type: none"> • În efortul comun de advocacy a fost importantă implicarea deținătorilor de drepturi, consilierilor raionali, șefei departamentului financiar, primarilor și altor parteneri locali, precum și comunicarea despre impactul social al serviciului, care a determinat schimbarea proiectului de decizie în beneficiul FCPS și votarea acestuia în ședință plenară din 27.12.2022.
Părinții apelează la serviciile de intervenție timpurie în mod constant, la timp oportun	4.2. Diversificarea serviciilor de suport prin dezvoltarea și pilotarea camerei de stimulare senzorială	Progres <ul style="list-style-type: none"> • FCPS a dezvoltat Serviciul social „Echipă Mobilă” prin extinderea acestuia cu terapia de stimulare senzorială, o terapie inovativă, la care să aibă acces inclusiv copiii referiți de către serviciul raional de intervenție timpurie, un serviciu dezvoltat de FCPS în perioada 2019-2020 în parteneriat cu Centrul de Sănătate Criuleni, care l-a preluat după finalizarea proiectului, precum și a copiilor din comunitate. • Pentru a derula terapia senzorială în cadrul FCPS a fost dotat un spațiu cu echipament specific, care va contribui 	Provocări <ul style="list-style-type: none"> • Ne-am confruntat cu un șir de provocări în intenția de a diversifica serviciile de suport cu terapia senzorială, legate de spațiu, care a necesitat reparații, iar odată cu răcirea timpului a fost necesar de identificat fonduri și procurat sistem de încălzire, ventilare, condiționare. • Lipsa ofertei de instruire a specialiștilor în domeniul terapiei senzoriale în Republica Moldova

		la un proces de intervenție recuperatoriu mai eficient începând cu anul 2023.	<p>și oferta foarte redusă în România a deplasat mult pilotarea serviciilor în spațiul de stimulare senzorial.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reorganizarea echipei Serviciului și rolurilor, pentru a reuși în misiunea de teren și cea statică în spațiul senzorial, continuă să fie o provocare. <p>Lecții învățate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Extinderea unui serviciu existent necesită multă informare și sinergii cu actorii locali, serviciile comunitare, echipa de profesioniști propriu-zisă, beneficiarii etc și este important implicarea unui coordonator al serviciului la prima etapă.
FCPS în parteneriat cu actori locali asigură accesul la justiție pentru persoane cu dizabilități și	4.3. Asistență juridică pentru asigurarea accesului la justiție a persoanelor cu dizabilități, litigare strategică, dialog intersectorial	<p>Progres</p> <ul style="list-style-type: none"> • Au fost inițiate și susținute 2 cazuri de litigare strategică (1 caz din raionul Criuleni, 1 caz din raionul Dubăsari) privind discriminarea pe criteriul de dizabilitate, lipsa accesului fizic în instituțiile publice din comunitate și infrastructura drumului. Prin decizia din 22 martie 2022 cauza nr. 301/21 și decizia din 30 iunie 2022 a cauzei 	<p>Provocări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deși cazurile au avut câștig din partea Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, ele rămân a fi

<p>victimele violenței domestice</p>		<p>45/22, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității a dat câștig de cauză în ambele cazuri și a constatat: lipsa accesibilității constituie la discriminare indirectă a persoanelor cu dizabilități iar în vederea prevenirii faptelor discriminatorii pe viitor, Consiliul a venit cu recomandări către APL-uri. În 2023, FCPS, va monitoriza intervenția comunităților în implementarea recomandărilor și va susține deținătorii de drepturi în efortul de pledoarie la primării, consilii raionale pentru suport financiar acordat în acest sens.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A fost elaborat și tipărit Raportul privind analiza practicilor și politicilor locale privind accesul la justiție a femeilor și bărbaților din raioanele Criuleni și Dubăsari în contextul barierelor teritoriale. https://fcps.md/wp-content/uploads/2022/12/Acces-la-justitie.-Studiu.pdf • A fost elaborată Broșura informativă ”Accesul la justiție pe înțelesul tuturor” elaborată în limbaj ușor de citit, ușor de înțeles pentru persoanele cu dizabilități. Broșura conține informații privind drepturile persoanelor cu dizabilități, măsurile de ocrotire ale persoanelor cu dizabilități, procedura de determinare a gradului de dizabilitate, servicii de suport regionale pentru persoanele cu dizabilități. 	<p>nesoluționate în contextul bugetelor austere ale primăriilor.</p> <p>Lecții învățate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea implementării deciziilor în beneficiul persoanelor cu dizabilități și comunității în general poate fi realizată prin planificarea resurselor financiare în buget, precum și acordarea suportului APL, grupurilor de inițiativă locale în valorificarea altor oportunități de finanțare nerambursabilă.
--------------------------------------	--	---	--

		https://fcps.md/wp-content/uploads/2022/12/Brosura-Criuleni-final.pdf <ul style="list-style-type: none"> • 366 persoane (53 bărbați și 313 femei) din raioanele Criuleni și Dubăsari, persoane cu dizabilități, asistenți personali sau ocrotitori, victime ale violenței în familie, au fost informați și abilitați din punct de vedere juridic privind accesarea serviciilor de suport, sesizarea cazurilor de încălcare a drepturilor lor. • 145 persoane (122 femei, 23 bărbați), actori comunitari din domeniile educație, sănătate, social, justiției au fost capacitați în domeniul aplicării mecanismului de sesizare și referirea cazurilor de încălcare a drepturilor persoanelor cu dizabilități, victimelor violenței în familie. • 78 persoane (53 femei și 15 bărbați) din raioanele Criuleni și Dubăsari, persoane cu dizabilități, asistenți personali, părinții, victime ale violenței în familie au primit asistență juridică, socială și psiho-emoțională privind soluționarea problemelor și cazurilor de discriminare, încălcare a drepturilor. 	
Direcție strategică 4: Orientare vocațională			
Programul de orientare vocațională devine sustenabil din perspectivă financiară	2.1. Consolidarea echipei de profesioniști care vor asista tinerii în procesul de orientare vocațională	<ul style="list-style-type: none"> • Au fost angajate 3 persoane care au fost anterior instruite în prestarea serviciilor de orientare vocațională, care pe parcursul anului 2022 au elaborat profile vocaționale pentru 45 tineri și le-au oferit consultanță la etapa de 	Provocări <ul style="list-style-type: none"> • Fiind un serviciu nou, la început de cale pentru echipa de specialiști a fost mai dificil să

		<p>autocunoaștere. Concomitent echipa de specialiști au pus în valoare propriile experiențe și practici și periodic s-au întrunit în ședințe de analiză a cazurilor mai dificile ca intervenție (cazurile persoanelor cu dizabilități).</p>	<p>asiste tinerii cu unele dizabilități sau tulburări de comunicare și înțelegere a mesajului în aplicarea instrumentelor utilizate (chestionare, platforma online CCP Intranet).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adaptarea mesajelor și instrumentelor, contextului de realizare a orientării vocaționale a necesitat efort suplimentar și competențe specifice. • Fluctuația cadrelor sau alte situații legate de starea de sănătate au creat unele impedimente în activitatea programului. <p>Lecții învățate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Practicarea activităților de autodezvoltare și ședințele de analiză a cazurilor dificile contribuie la soluționarea participativă a situațiilor dificile. • Repartizarea clară a rolurilor în echipa de specialiști și delegarea unei persoane care să ofere suport suplimentar persoanelor cu
--	--	---	--

			<p>dizabilități intelectuale la etapa de autocunoaștere.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implicarea altor parteneri cheie în soluționarea cazurilor dificile (AOFM, DASPF).
<p>Tinerii se antrenează în procesul de decizie specific alegerii carierei</p>	<p>2.2. Pilotarea serviciului de orientare vocațională la nivel de raion pentru tineri și tineri cu dizabilități în baza conceptului elaborat</p> <p>2.3. Promovarea antrenării ghidate a tinerilor în procesul de decizie specific alegerii carierei</p>	<p>Progres</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pilotarea programului de orientare vocațională a implicat 45 tineri (30 fete și 15 băieți), care au fost ajutați să-și exploreze profilul vocațional și ghidați în luarea unei decizii cu privire la viitoarea meserie și eventual a locului de muncă. • Drept progrese pot fi menționate: aplicarea practică a conceptului și metodologiei privind orientarea vocațională, elaborat în 2021, testarea instrumentarului achiziționat- Platforma CCP intranet. • La moment, instrumentul și metodologia este ajustată pentru a putea fi aplicată în cazul tinerilor cu dizabilități și din rândul refugiaților și va fi aplicat în practică pe parcursul anului 2023. 	<p>Provocări</p> <ul style="list-style-type: none"> • O provocare la momentul actual este cu privire la incluziunea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități intelectuale care necesită utilizarea unor instrumente adaptate în procesul de autocunoaștere și formare de deprinderi, precum și luarea unor decizii asumate. <p>Lecții învățate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea unor instrumente/ chestionare simplificate sau a suportul unei persoane de în procesul de orientare vocațională, la etapa de autocunoaștere. • Colaborarea cu părinții/reprezentanții legali în vederea monitorizării procesului de căutare, angajare și ghidarea

			<p>muncii de zi cu zi a tânărului cu dizabilități.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parteneriatele create cu Direcția de Ocupare a Forței de Muncă și Școala profesională din or. Criuleni contribuie la amplificarea rezultatelor propuse.
Direcție strategică 5: Dezvoltare organizațională			
FCPS aplică un cadru de politici organizaționale și proceduri interne funcționale	5.1. FCPS aplică un cadru de politici organizaționale și proceduri interne funcționale	<p>Progres</p> <ul style="list-style-type: none"> • În septembrie 2022 a fost aprobat în redacție nouă Statutul FCPS cu activități de asistență umanitară pentru a se încadra în eligibilitatea intervențiilor pentru persoane temporar strămutate din Ucraina și proiectelor derulate. • Au fost ajustate și introduse prevederi referitoare la dimensiunea de gen în 2 strategii (Strategia de dezvoltare și Strategia de comunicare). • A fost elaborat și aprobat Codul de etică al FCPS. • A fost aprobată procedura operațională de organizare a asistenței umanitare sub formă de vouchere (pentru refugiați și familii gazdă). 	<p>Provocări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asistența umanitară reprezintă un domeniu necunoscut până acum și provocările au fost la toate nivelele, de la felul în care se regăsește în documente și proceduri interne la asistența propriu-zisă a persoanelor refugiate, precum și raportarea către donatori. • Accesarea mai multor proiecte a implicat creșterea echipei, cu noi membri, acest lucru generând dificultatea comunicării în unele situații, valori diferite și comportament care nu

			<p>corespunde culturii organizaționale FCPS.</p> <p>Lecții învățate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea Codului de Etică și aducerea la cunoștința membrilor, a contribuit la înțelegerea valorilor FCPS, devenite comune și modalitățile de gestionare a situațiilor de comunicare. • Suportul obținut prin intermediul parteneriatelor existente cu alte organizații locale din țară, dialogul și schimbul de experiențe a fost unul de important, atât în revizuirea și ajustarea procedurilor operaționale, susținerii emoționale, cât și formularea demersul comun către unii donatori pentru reguli mai clare în oferirea contractului de grant. • Investiția în membrii echipei trebuie să fie consecventă aliniată strict valorilor și misiunii FCPS.
--	--	--	---

<p>Mai multe resurse financiare acumulate din fonduri externe și locale</p>	<p>5.2. Diversificarea resurselor financiare acumulate din fonduri externe și locale</p>	<p>Progres</p> <ul style="list-style-type: none"> • În 2022 au fost diversificate surse de finanțare, în special cu fondurile alocate pentru gestionarea crizei refugiaților. • Au crescut veniturile din activitate economică. • A fost menținut volumul de finanțare de 400 mii lei pentru Serviciul social „Echipă Mobilă” procurat de APL de nivelul II. • A crescut bugetul consolidat la cca 7,5 mln lei, fiind înregistrată creșterea acestuia în raport cu 2021 cu peste 50%. • FCPS a menținut cota alocării resurselor financiare din mecanismul de desemnare procentuală (2%) la 67.140,64 lei, plasându-se pe locul 32 din 710 organizații înregistrate în listă. Raportul Serviciului fiscal de stat poate fi găsit aici. 	<p>Provocări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajustarea bugetului consolidat la viteza accesării diverselor surse de finanțare. • Creșterea enormă a sarcinilor pe evidența financiară și gestionării donațiilor primite de la diverși donatori, pentru a fi transmise refugiaților individual sau centrelor de plasament unde sunt cazați. <p>Lecții învățate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planificarea cheltuielilor și veniturilor, în baza Planului de dezvoltare strategică, planului operațional și bugetului consolidat contribuie la viziunea integră asupra resurselor existente și necesare în realizarea obiectivelor strategice. • Partajarea experiențelor de gestionare a costurilor în bază de Suport instituțional (core support) cu alți parteneri asigură mai multă încredere și transparență
---	--	--	---

			managementului financiar și administrativ.
Echipa FCPS își sporește nivelul de expertiză necesară pentru a contribui la dezvoltarea altor OSC-uri, a participa în grupuri de lucru pe elaborare de politici	5.3. Suport din partea mentorilor în elaborarea procedurilor de subgrantare și programelor de instruire pe diverse domenii de expertiză	<p>Lipsă de progres</p> <ul style="list-style-type: none"> Nu au fost realizate acțiuni în 2022. 	<p>Provocări</p> <ul style="list-style-type: none"> În virtutea implicării la maxim a echipei în activități de gestionare a crizei refugiaților, dar și aspectelor de luare a deciziilor de diferit nivel, nu a fost posibilă implicarea pe acest segment.
FCPS este vizibilă pentru beneficiari, parteneri, donatori	5.4. Activități de vizibilitate și mediatizare a activității și rezultatelor FCPS	<p>Progres</p> <ul style="list-style-type: none"> În 2022, am promovat intens activitatea FCPS în contextul reinventării sub aspectul unei noi identități vizuale (denumire și logo). În acest sens, am îmbunătățit pagina web https://fcps.md/ și comunicat constant pe ea, dar și pe pagina de facebook activități și rezultate. Am elaborat Strategia de comunicare pentru 2022-2025, care ajută la menținerea comunicării cu diferite grupuri de populație. Statistica paginii de Facebook https://www.facebook.com/profile.php?id=100064695432720 1.882 persoane apreciază pagina, 2.036 persoane urmăresc. 	<p>Provocări</p> <ul style="list-style-type: none"> Urmarea strategiei media e o provocare, deoarece planificarea e adesea contraproductivă, când sunt devieri de plan, suprapunere de activități pe proiecte. <p>Lecții învățate</p> <ul style="list-style-type: none"> Necesitatea de a avea cu fiecare donator agreată politica de vizibilitate, ca să nu apară disensiuni.

		<ul style="list-style-type: none"> • Impactul postărilor de pe facebook – 141553, după cum urmează: • Ianuarie – 5708; Februarie – 9923; Martie – 23310; Aprilie – 11677; Mai – 18845; Iunie – 22872; Iulie – 13377; August – 9092; Septembrie – 5869; Octombrie – 13020; Noiembrie – 4085; Decembrie – 3775. • Reprezentanță și participare la Conferința Internațională ”Viața fără Violență”, derulată la 25.10.2022, în cadrul panelului de discuții ”Puterea femeilor și drumul spre autonomie”, în care s-a vorbit despre parcursul femeilor și fetelor cu dizabilități spre autonomia financiară prin abilitare economică și împuternicirea lor în materie de drepturi, inclusiv în revendicarea acestora. 	
Direcția strategică 6: Asistență pentru refugiați			
Persoanele refugiate din Ucraina primesc asistență umanitară, care acoperă necesitățile vitale	6.1. Oferirea suportului sub formă de vouchere, produse alimentare/realimentare, medicamente etc.	<p>Progres</p> <ul style="list-style-type: none"> • Crearea programului de asistență umanitară a apărut din necesitatea de a gestiona fluxul de refugiați în contextul războiului din țara vecină și asigura acomodarea acestora în centre de plasament și comunități gazdă. Printre rezultate cheie au fost: • Aproximativ 1300 persoane au fost susținute prin diferite forme de ajutor umanitar: produse alimentare (inclusiv fără gluten) și servicii de catering, electrocasnice (mașini de spălat, tablete, căști, articole de îmbrăcăminte, lenjerie de pat, prosoape, rechizite 	<p>Provocări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa evidentă de resurse interne pentru reglementarea crizei refugiaților și pentru a le oferi acestora asistența necesară. • Distribuția neuniformă a ajutoarelor umanitare în zonele rurale și urbane. • Lipsa unui nivel adecvat de comunicare între organismele de diferite nivele, ceea ce dă naștere

		<p>pentru activități cu copiii (jocuri, materiale educaționale etc.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cca 100 de persoane strămutate temporar din Ucraina (vârstnici, persoane cu dizabilități, copii, femei) au beneficiat de servicii de transport adaptat, de la frontieră către centre de plasament/comunități, dar și în interiorul țării. 	<p>unor probleme în gestionarea crizei refugiaților, inclusiv din punct de vedere al drepturilor omului.</p> <p>Lecții învățate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Extrem de importantă este consecvența acțiunilor, comunicarea strategică la toate nivelele, coordonarea inițiativelor implementate, precum și solidaritatea și distribuirea responsabilităților.
<p>Mai multe persoane temporar strămutate din Ucraina accesează servicii MHPSS, care facilitează adaptarea și incluziunea socială în comunitate</p>	<p>6.2. Consiliere individuală și de grup, referire la serviciile specializate disponibile</p>	<p>Progres</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15 copii cu dizabilități au accesat servicii specializate de calitate (logoped, kinetoterapeut, pedagog, psiholog). • Cel puțin 300 cetățeni din Ucraina au primit asistență juridică și informare despre legislație în domeniu și modificări existente, dar și orice informații de interes. 	<p>Provocări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dificultatea recrutării psihologilor pregătiți să ofere asistență psihologică. <p>Lecții învățate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea eforturilor în vederea soluționării problemelor refugiaților cu dizabilități de lungă durată. • Identificarea soluțiilor cu accent pe incluziunea refugiaților în comunitățile în care sunt plasați.

			<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea soluțiilor pentru a rezolva problema majoră legată de accesibilitatea la infrastructură socială, instituții și servicii primare. • Identificarea metodelor de sensibilizare a autorităților în vederea conștientizării și rezolvării problemelor de incluziune a refugiaților cu dizabilități.
FCPS sprijină comunitățile și familiile pentru incluziune	6.3. Activități recreative, arte și meșteșuguri, excursii, sesiuni de informare etc.)	<p>Progres</p> <ul style="list-style-type: none"> • În cadrul FCPS a fost creat și dotat un spațiu ocupațional, pentru consiliere și agrement, de care au beneficiat 416 persoane, dintre care 200 copii și 17 persoane cu dizabilități. • Alte 5 centre de plasament temporar pentru cetățeni din UA au fost susținute cu donații sub forma produselor alimentare, echipamentului necesar, medicamente, produselor de igienă și acomodare. 	<p>Provocări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Criza energetică pentru sezonul de iarnă, resurse financiare limitate cu destinație de acoperi costurile în sezonul rece. <p>Lecții învățate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea platformei de informare pentru persoanelor cu dizabilități, cetățeni UA, cu publicarea mecanismelor și procedurilor clare de accesare a serviciilor educaționale,

			medicale, juridice, etc. în Republica Moldova.
FCPS contribuie la conștientizarea, advocacy și sprijinirea accesului la serviciile de bază	6.4. Participarea la grupuri de lucru, coordonare privind asistența persoanelor refugiate, în special cu dizabilități	<p>Progres</p> <ul style="list-style-type: none"> FCPS, în calitate de membră a grupului ce prezintă problemele persoanelor cu dizabilități - TaskForce, a declarat consecvent date statistice despre numărul de persoane refugiate cu dizabilități pentru care a fost oferit divers tip de asistență și suport și a menționat provocările existente la fiecare etapă. 	<p>Provocări</p> <ul style="list-style-type: none"> Instruirea reprezentanților structurilor responsabile privind drepturile refugiaților și suport pe perioada crizelor umanitare și situațiilor de urgență. <p>Lecții învățate</p> <ul style="list-style-type: none"> Sincronizarea acțiunilor între organizațiile societății civile, instituțiile statului asigură un demers eficient în acțiunile de suport adresate persoanelor refugiate. Organizațiile non-guvernamentale și cele religioase, în strânsă colaborare cu refugiații, trebuie să dețină un rol central în dezbaterile pe tema integrării refugiaților, prin evaluarea modului de răspuns al politicii publice, medierea relației dintre gazdă și comunitatea de refugiați, acțiuni orientate către

			influențarea opiniei publice. Activitățile organizațiilor ar trebui să fie focalizate pe mobilizarea resurselor existente în toate sectoarele societății, inclusiv publicul larg.
--	--	--	---

Pe lângă rezultate descrise mai sus, în 2022, FCPS a continuat efortul de pleoarie și domeniul accesibilității, dar și modificării unor acte locale.

- **Evaluarea accesibilității din perspectiva designului universal.** În parteneriat cu CDPD - Centrul pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități au fost evaluate spații ale Școlii profesionale din or. Criuleni, în căminul căreia este autorizat Centrul de plasament pentru refugiați, Direcția de Ocupare a Forței de Muncă Criuleni, Biserica de lemn din curtea Spitalului raional Criuleni. Rapoartele de evaluare a accesibilității spațiilor cu recomandări și expertiză au fost recepționate de către administratorii acestor instituții, iar implementate vor servi drept modele pentru alte instituții din comunitate.
- Modificarea unor acte și politici locale, ce asigură gestionarea infrastructurii de colectare, depozitare, reciclare a deșeurilor. În 2022 a fost finalizat proiectul de îmbunătățire a infrastructurii gestionării deșeurilor. Inițiativa de colectare selectivă a deșeurilor (inițial pentru plastic, ulterior și pe categorii - carton/hârtie, sticlă, DEEE) a fost susținută de IM Swedish Development Partner începând cu 2018. Contribuția FCPS a fost și pe dimensiunea monitorizării acțiunilor derulate de Primăria Criuleni, Întreprinderii Municipale „Comunservice Criuleni” și alți parteneri, donatori pentru a asigura corectitudine și transparență la toate etapele, dar și sustenabilitate pe termen lung. Suplimentar, a fost asigurată angajarea asistată pe 3 tineri cu dizabilități (1 femeie și 2 bărbați), angajați prin contract individual de muncă la punctul de colectare, organizat în cadrul întreprinderii municipale. Contribuția FCPS a fost și la elaborarea Strategiei de gestionare a deșeurilor solide în or. Criuleni pentru perioada 2022-2026 (votată prin Decizia Consiliului Orășenesc din 18.02.2022).

În perspectivă, vom promova aceste rezultate pentru a multiplica bunele practici și în alte localități pentru a schimba atitudinea cetățenilor față de mediul înconjurător și valorizarea rolului social al persoanelor cu dizabilități, de autorități și simpli cetățeni.